



**הרה"ק רבי וועלעוועלע מזבאריז זי"ע**, נולד לאביו **המגיד מזאטשוב זי"ע** בן שלישי, והמגיד הי' לו חמשה בנים ואמר צדיקים כי חמשה בנים המה נגד חמשה חומשי חומשי תורה והוא הי' בן שלישי נגד ספר ויקרא, הצטיין במדת התמימות, ובפרט בשלימות המדות הי' ניכר גדול עבודתו באהבת הבריות, ושלא לראות רע וגנות בשום ישראל זאת היתה לפלא, והי' קורא לכל אדם צדיק אפילו לבעל גולה ואדם פשוט

#### הרבי התמים

**הרה"ק הי' נקרא בפי בני העיירות והכפרים "הרבי התמים" מפני מעשה שהיה פעם בעיירה הסמוכה לטארנאפאל, בערב שבת בבוקר ועמד בשוק שעה ארוכה עד שניגש אליו שכן אחד והזמינו לביתו, וישמו למרגלותיו ארגז מעץ קטנה כדי שיניח עליו הצדיק את רגליו הקדושות ולישב במנוחה, אולם מיד כשנגע קצה אצבעות רגלו בארגז, נבהל והוריד רגלו כמי שקיבל כויה, וכשפתחו את הארגז מצאו שם ספר קב וישר, והוציאו את הספר וכשהניחו זאת שנית לרבינו הניח עליו את רגלו רגוע, ותיכף נתודע הסיפור הנ"ל להעולם בעיר הזאת ובאו הרבה אנשים לקבל את פניו, וכשראה רבינו שבאים אליו בעיר הזאת יותר מבכל עיר, שאל את בעל האכסניא על זה, וענה שהרבי הראה כאן רוח הקודש כשלא רצה להניח רגליו על ארגז והיה שם ספר קדוש וכו'.**

וענה על זה רבינו הק' בתמימות, שמעתי **מהרה"ק רבי ר' זושא**, על הכתוב וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחוט את בנו, וקשה דהיה מספיק לכתוב ויקח אברהם את המאכלת וכו', ומה צריך להוסיף המילים וישלח אברהם את ידו, והתירוץ הוא, שכשצוה השי"ת את אברהם על מצות מילה, הוסיף לו הקב"ה את ה', ומבאר שם רש"י כי אברהם גימ' רמ"ח כמנין איבריו של אדם, והיינו שמחקדושה של מצות מילה יזכה אברהם שכל רמ"ח אבריו יעשו רק רצון השי"ת ולכן בעת העקידה אמר לו השי"ת רק והעלהו לעולה, ולא לשוחטו וממילא אברהם לא רצה ליגע בסכין כי זה לא צוה השי"ת, אולם היות דלפי הבנתו הבין כי כוונת הקב"ה הוא דוקא לשוחטו, הכריח את ידו ליקח את המאכלת, ע"כ, ולכן צריכים אתם להבין דזה אינו רוח הקודש, רק הוא פשוט דרגלי מעצמן לא רצו להיות מונח על ארגז שיש בו ספר קדוש.

והעולם שם ששמעו זאת חיכו באמרם, דקוראים לרבינו הק' הרבי התם, והוא באמת תם, בדבריו הגדיל את המופת דעכשיו נודע שגם ברגליו של רבינו יש רוח הקודש.

אחד בא אל הרה"ק מזבאריז להתברך בזרעא חיא וקימא, וביקש ממנו הרה"ק סך שלשה רובל לפדיון, ואמר לו שבמשך השנה יקפיד שבכל סעודה שיאכל יהיה לו אורח על שולחנו, ויבקשו שיברכוהו בורע של קיימא, הלה קיים ככל אשר ציווה ולשנה הבאה בא בשמחה לבשר להרה"ק שנולד לו בן זכר. כששמע זאת הרה"ק הוציא מהארון השלושה ר"כ שנתן לו אז לפדיון והראה שעדיין לא נתשמש בהם, ואמר לו שכשבא אליו בשנה העברה לבקש ברכתו הרגיש בנפשו שאינו יכול לעזור לו, לכן יעצו שיקח בכל יום אורח

## הילולא דצדיקא

**הרה"ק ר' וועלעוועלע מזבאריז זי"ע**

**נפטר ג' ניסן**

על שלחנו ושיברכהו בזש"ק, ומסתמא בתוך השנה יזדמן איזה אורח הגון וצדיק אשר ברכתו תעשה רושם ותתקבל תפלתו, ולכן לא השתמשתי בהמעות כל זמן שלא אשמע שכבר נושעת, כי אם לא תועיל עצתי הרי היה זה גזול ביד, ועכשיו שנושעת ועצתי עשתה פרי אוכל להשתמש בממון זה.

#### אהבת ישראל

פעם אחד בא לפניו אדם א' מחשוביו שהיה מקורב מאוד אצלו והיה קובל לפניו על שותפו שיש לו טענה ומוענה גדולה עמו, וחשב האדם ההוא בדעתו שיעגר על השותף ההוא להטות דעתו אחריו כי היה יודע בנפשו כי הוא חשוב גדול אצלו אז ענהו הרב הקדוש, מה זה תחשוב כי אנכי אהבתיך יותר מתבירך חלילה אהבת ישראל שוה אצלי כל אחד ואחד בשוה ולמה אקצוף עליו יותר מעליך ח"ו.

ביאר פעם רבינו למה הוא מכנה כל יהודי בשם צדיק, דזיל קרי בי רב (ישעי' ס') ועמד כולם צדיקים, וכי תימא הרי לפי ראות העין אין הדבר כן, הנה אם ילמוד אדם דבריו הקדושים של רש"י ויתקשה בדבריו, וכי יפער פיו לומר שרש"י לא הבין כוונת הסוגיא, הלא בודאי יתלה החסרון בקוצר השגתו, וכן אם יזדמן לו חסרון הבנה באיזה ענין שבש"ס, לא יאמר שמסדרי השי"ס לא הבינו כוונת הדברים לעמקן, וכ"ש אם נעלם ממנו פירוש הנכון מא' מפסוקי תנ"ך, לא יהיו ח"ו לומר שהפסוק תמוה ואין שום ביאור, ואם כן מקרא מלא דיבר הכתוב ועמד כולם "צדיקים" מפורש בקרא שכל אחד מישראל הוא צדיק, **וכי יכולים לחלוק על זה גם אם אין מבינים עומק הדבר.**

דרכו של הרה"ק מוהר"ר זאב מזבאריז זצלה"ה היה לומר לכל יהודי ויהודי כשדיבר אותו, "צדיק", ואפילו לפחות שבפחותים כינה בשם צדיק, ופי"א כשגילה שערות ראשו, ודיבר עם הספר, כינה אותו כמ"פ בשם "צדיק" וחרה אפו של הספר, נענה אליו האם הרב מחזיק אותי לצדיק, או לשם צחוק וקלס אומר לי שאני צדיק, ואם צדיק אני באמת, הבה ונשתדך עם הרבי, לי יש בן, ולהרבי יש לו בת, ואדע שלא לשם צחוק הרבי מכנה אותי בשם צדיק, אז ענה לו הרה"ק ר' זאב מזבאריז זצלה"ה בתמימות, איני מתכוון ח"ו לעשות קלס ממך, ובאמת צדיק אתה, ורק בענין שאמרת שנשתדך, הנה מדברים לי עם בן הרה"ק מבארידיטשוב, והוא צדיק יותר גדול ממך, **ולכן בודאי אחפץ יותר להשתדך עם הרה"ק מבארידיטשוב.**

גנבים חתרו פעם לביתו של רבי זאב וואלף מזבאריז, הבחין בהם הרבי מחזרו ולא הפריע

בעדם, כשגמרו מלאכתם, סחבו גם כד, ממנו השקו קודם לכן חולה מסוכן, רץ אחריהם רבי זאב ואמר: אנשים טובים, אין עיני צרה בכם, כל מה שלקחתם, מתנה גמורה ממני, אבל בכד הזה, במטותא מכס, התנהגו בזהירות: חולה מסוכן שתה ממנו, ויש לחשוש שנגוע הוא במחלה..

#### מדותיו התרומיות

פעם אחת בפסח ישבו לפניו אנשי שלומיו והשלחן היה משומר וכל המאכלים היו משומר מאוד לפניו שהרב הקדוש לא היה אוכל כ"א מצה שמורה והיה מחמיר בכל החומרות אז שלח אחד מאנשי שלומיו ידו ליקח לאכול מצה פשוטה אז חרה אפם של כל היושבים על זה האדם ובחשאי גערו בו עד שנתבייש מאוד ויהי כי הרגיש בזה הרב הקדוש עמד על רגליו ואמר מה תחשוב כי המון בני ישראל יאכלו חמץ בפסח אם לא יחמירו על נפשם לאכול מצה שמורה ח"ו אין זאת כי בוודאי המצות כשרים מאוד ולמה תביישו בחנם את האדם הזה ויצו הרב הקדוש להביא לפניו מצה פשוטה ויאכל אותה לעיני כל אנשי שלומיו.

פעם אחת במסבה אחת בסעודה ג' של שבת ישבו לפניו אנשי שלומיו, והיה דרכם לישב לפניו בדרך ארץ במורא ופחד בדממה והשקט לבל יבלבלו אותו בעת כי העמיק במחשבותיו הקדושים ואז בא איש אחד וישב אל השלחן בין המסובים, ויהי כאשר נחשך היום אז לקח האיש הזה צנון אחד וחייתך אותו לחתיכות ואכל אותו והשמיע קול רעש בעת חתכו, ובעת אכלו אז גערו בו החסידים בחשאי עד שנתבייש מאוד, ואמרו לו רעבתן למה לא תחריש לבל תבלבל את רבינו הקדוש אז הרגיש הרב בדבר כי חלש דעתיה דהאי גברא, אז אמר רבינו הק' חשקה נפשי לאכול צנון הבואו נא אלי ואכולה אז נתן האיש הזה הצנון שלו והחיה רוח האיש ההוא.

פעם נכנס אצלו עני וביקש צדקה פשפש הצדיק בכל הבית ולא מצא אפילו פרוטה אחת, ומשלא מצא מעות נתן לעני את הטבעת של אשתו, לאחר מכן כשחזרה הרבנית הביתה והבחינה בנעשה, נכנסה לבעלה ואמרה לו, היודע הנך כי בטבעת שנתת לעני משובצת אבן יקרה מאוד, כששמע זאת הצדיק אמר, אם כן מוכרח אני לרוץ אחר העני ולהודיעו שוויה האמיתי של התכשיט, לבש הרה"ק את מעילו ויצא לשוק לתור אחר העני, אולם הלה הבחין בו מרחוק וחשש שמא יתבע ממנו חזרה את הטבעת, נשא את רגליו וברח, הבחין בו הצדיק ורץ אחריו כשהוא צועק, ר' יהודי הזהר בטבעת אל תמכרנה בפרוטות יש בה פנינה יקרה.

הרה"ק שהצטיין בענותותו ותמימותו המובהק כאשר ביקר פי"א אצלו אחיו **רבי יצחק מראדוויל** שהיה עשיר גדול והבחין בכוס הקידוש שלו העשויה עץ ולקחה בידו לעיין בכלי זה שהפליא בפשטותו, אמר לו ר' זאב, אחי היקר למען לא תעבור על הלאו לא תחמוד הנני נותן לך כוס זו במתנה.

**זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן**

**צירוף שם הוי"ה של חודש ניסן יוצא מן הפסוק (תהלים צו יא) וישמחו השמים ותגל ה' ארץ (משנת חסידים פ"א ס"א). יש להבין הרמז בזה.**

ווי"ה בהקדם דברי א"ז וזלה"ה בייטב לב (פ' תרומה) כי המן הרשע בהיותו חכם להרע ידע באמת כי לא יספיק עצתו לשלוט על עם ה', להיות ממקום גבוה נאצלים והם למעלה מהטבע, אמנם כל כוננתו היתה להרוג ולאבד גופות יקרות, לאשר כי דימה בנפשו שאין הפרש בין גופן ובין יתר החיים המדברים, ושניהם קרוצים מחומר עפר מן האדמה ואין בהם איכות קדושה ושפע האלהית, אמנם באמת שנה ברואה גם בזה ורכוחה מורח ממערב רחוקים גופי עם בני ישראל מגופי אומות העולם, כי עליהם נאמר (הושע ב א) זנתה אמם הובישה הורתם, ונאחזים בסכך חלאת וזהמת נחש הקדמוני וטומאתה בשוליה, לא באלה חלק יעקב המופרשים ומובדלים מכל סוג טומאה וזוהמא, אשר לתקן זאת באה מצות מילה והפרישה וטומאת נדה ויתר האזהרות וסיגים, עכד"ק.

**ויש** להרחיב הדברים, דהנה ממצות מעשיות נמשך קדושה על איברי הגוף, כגון בנטילת לולב בסוכות ובהנחת תפילין של יד, נמשך קדושה על היר, ובתפילין של ראש, נמשך קדושה על הראש, בשמיעת קול השופר, נמשך קדושה על האוזן, ובשביבת שבת קודש, נמשך קדושה על הגוף ששוכנת לשם שמים, אמנם יתר על כך הוא אכילת מצוה כגון מצה בליל הפסח ואכילת הקרבנות, אשר האדם מכניס בתוך גופו בפנימית אבריו עצם המצוה, ויפה מעלת אכילת מצוה יותר ממצות מעשיות, כי במצות מעשיות השראת המצוה הוא מעל גופו, כגון בהנחת תפילין משרה קדושה מבחוץ לאבריו על זרועו ועל ראשו, מה שאין כן באכילת מצוה הוא מכניס עצם המצוה בפנימית הגוף, ונעשה גופו קדוש בקדושת הגוף, שהיא בעצם נעשית גוף המצוה ומתקדשת בקדושתה. ולזה אמרו חכמים (בבא קמא צ"א:) החובל בעצמו אף על פי שאינו רשאי פטור, ולכאורה הוא לפלא למה אינו רשאי להיות חובל בעצמו, אמנם לפי האמור יובן, כי מאחר שגופו איש הישראלי קדוש בקדושת הגוף, הרי זה חפץ של הקדש, ואסור להזיק נכסי הקדש, לכן אסור לחבול בעצמו. ואף גם זאת יש מעלה לאכילת מצוה יותר ממצות מעשיות, כי במצות מעשיות אחר עשיית המצוה שסילק ידו הימנה ופסק לעשותה, חלץ תפיליו או הניח הלולב מידו ונפסק קול השופר, אין לו כלל עוד שייכות עם המצוה, כי אם אור הקדושה המאיר עליו עוד איזה שעה כפי עבודתו, לא כן אכילת מצוה, אשר המצוה נעשה עצם מעצמו וחלק מגופו, אם כן גם לאחר שכבר סיים פעולת המצוה וזמן האכילה, לא סר ממנו גוף המצוה ונשאר בפנימית גופו ומלווהו בכל עת ובכל זמן, וכמ"ש (פסחים ק"ט:) אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן, שצריך להשאר טעם פסח ומצה בפיו, והרישומא דקדושה מאכילת מצוה נשאר לזמן ארוך, כיון שנעשה חלק מגופו בעצם.

**ומספרים** על ק"ז מן הדברי חיים וז"ע אשר בשנתו האחרונה עלי אדמות בחיים חיותו (שנת תרל"ו לפ"ק), לפני חג הפסח היה נראה כאילו תש כחו ולא יוכל לערוך את הסדר בליל התקדש החג, למעשה חלף כחו בכניסת היום וקיים מצות הלילה כדת של תורה, ויהי ככלותו עבודתו בקודש ברח דעתיה למאד הניח ידיו הקדושים על לבו וכה אמר, שישו מעי שישו, כמה מצות יש בכנס, מצות מצה, מרור, אפיקומן, ד' כוסות, יש מהן דאורייתא, יש מהן מדברי קבלה, ויש מהן דרבנן, עכד"ק. ודאי וברדאי ראויים הדברים למי שאומרים מן הדברי חיים ז"ל אשר זכה לקיים כל המצות כתיקונם כפי הראוי למדרגתו בקודש וערכו הרם, אמנם גם כל אדם מקיים מצות החג ואכילת מצוה כפי ערכו, ויכול לומר איזה בחינה מעין זה.

**ויז"ש** בזה מה דאיתא במדרש (פסיקתא רבתי פט"ו) אכילת קרבן פסח עמדה להם בימי המן, דכתיב (שמות יב ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה, וכתוב (אסתר ו א) בלילה ההוא נרדה שנת המלך. ביאור הדבר כי עיקר כוננת המן הרשע היתה להרוג

# דברות קודש

## מכ"ה מרן אדמו"ר שליט"א

### ראש חודש ניסן שנת תשס"ט לפ"ק

באסיפה לחק אחר קידוש הוספה לביה"ח ע"ה ניסן נתפרסם ע"י ועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ולאבד גופי בני ישראל, מחמת שטעה בדמיונו לומר שאין בהם שום איכות קדושה, אמנם זכות אכילת קרבן פסח עמדה להם בימי המן, כי מאכילת מצוה של פסח ומצה, נמשך קדושה על גופי בני ישראל להיות בהם שפע קדוש ואור אלקי, ולא היה המן הרשע יכול לשלוט בהם כלל, כי אין דמיון וערך מקדושת גוף הישראלי לגוף של גוי.

**ונקדים** עוד דברי רבינו הרמ"א ז"ל (בחסידיו על אשתו בת הגאון מהר"י שניא ז"ל אב"ד דק"ק לובלין צ"ח) לפרש הפסוק (מלכים ב ט ד) פקדו נא את הארורה הזאת וקברוה כי בת מלך היא, על פי דאיתא שלאחר חטא אדם הראשון אמר הקב"ה (בראשית ג יד) ארורה האדמה בעבורך, אמנם הארץ לא חטאה, לכן להפסיק דעתה נתן לה הקב"ה שבני מלכים ונבות מלכים יקברו בה, וכמו שאמר (שם פסוק יט) עד שובך אל האדמה כי ממנה לקחת כי עפר אתה ואל עפר תשוב. וז"ש פקדו נא את הארורה, פי' האדמה הארורה מה, יפקדו אותה במה שיקברו בה את הבת מלך, וז"ש וקברוה כי בת מלך היא, מאן מלכי רבנן, עכ"ד.

ומובן למשכיל כי ענין הפיוס להאדמה במה שקורבים בה בני מלכים, הוא מחמת קדושת הגוף של בני ישראל, כי הגוף הוא חפץ של מצוה ושליח מצוה, כי הנשמה אינו יכול לקיים שום מצוה מעשיות רק הגוף הוא שליחו של הנשמה לעשות כל פעולות הקדושות, והגוף מתקדשת באכילת מצוה שעל ידה נעשה הגוף עצם המצוה, ובכך אחרי אירכות ימיו ושנותיו של הגוף עלי חלו והוא שם על עפרו, אז מקבלת האדמה קדושת המצוה הנשאב בתוך הגוף, וגם האדמה מתקדשת בקדושת המצוה, וזהו הפיוס על קללתה שנתקללה בשעת אכילת איסור מעץ הדעת, במה שהיא מתקדשת בקדושת אכילת מצוה על ידי שנקברים בה בני מלכים.

**ובמס' ראש השנה** (דף י:) פליגי, רבי אליעזר אומר בתשרי נברא העולם, ורבי יהושע אומר בניסן נברא העולם, וכתבו בתוס' (דף כז. כז. ד"ה במאן) ומה שישד רבי אליעזר הקליר בגשם דשמיני עצרת כרבי אליעזר דאמר בתשרי נברא העולם, ובשל פסח יסד כרבי יהושע, אומר רבינו תם דאלו ואלו דברי אלהים חיים, ואיכא למימר דבתשרי עלה במחשבה לבראות, ולא נברא עד ניסן, ע"ש. ובהו ביאר האר"י הקדוש זלה"ה (פרי"ח שער השופר פ"ח) מה שאומרים בראש השנה (בתפלת מוסף) היום הרת עולם, כי בתשרי היה העיבור, ובניסן היתה הלידה, ולזה אמר היום הרת עולם לשון הריין, ולא אמר נברא העולם, כי בתשרי היה הריין, וידוע כי כל יציאת מצרים הוצרכה בלשון לידה כמו שאמר (ויקרא טו י) ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמייך, עכ"ד.

**אמנם** פלוגתת רבי אליעזר ורבי יהושע הוא בבריאת האדם, אבל העולם נברא בכה"ב באלול או באדר כמבואר במדרש (ויק"פ פ"ט ס"א), נמצא שבראש חודש ניסן או נברא אדם הראשון וקלקל בחטא עין הדעת, ואז נאמר ארורה האדמה בעבורך, ונתפייסה האדמה במאמר כי עפר אתה ואל עפר תשוב.

**ובזה** יתבאר צירוף השם של חודש ניסן, שיוצא מהפסוק וישמחו השמים ותגל הארץ, כי בפטירת הצדיק יש שמחה בשמי מעל, כמו שאמרו (מועד קטן כה:) רוכב ערבות שש ושמן בבא אליו נפש נקי וצדיק, וגם יש פיוס אל האדמה על שנטמן בתוכה גוף קדוש של איש הישראלי שנבל בה אכילת מצוה, וזהו ישמחו השמים על נשמת הצדיק העולה

למעלה בעת פטירתו מן העולם, ותגל הארץ על העליה שיש לה, שהארץ היא חומר ביותר, והיא מתעלית ונעשית חפץ של מצוה, במה שנטמן בתוכה גופות קדושות וטהורות של בני ישראל, ומתקדשת בקדושת הצדיקים ובקדושת אכילת מצוה. ולזה קר"ל בשו"ע (יד"ד סי' ס"ח ס"א) בית הקברות אין נוהגין בהן קלות ראש, ואין משתמשין בה להנאתו, ע"ש. והטעם כי אדמת בית החיים יש בה איזה דין קדושה, כמו שעשו עתה קידוש בית החיים, להמשיך קדושת המקום, כי כמו שיש קדושה לבית הכנסת ובית המדרש, מחמת שבתוכם עובדים את השי"ת בתפלה ותלמוד תורה, כך יש לאדמה זו קדושה מחמת שמקיימין בה מצות קבורה כמ"ש (סנהדרין מז:)

כי קבר תקברנו (דברים כא כג) כי קבור תקברנו, מכאן רמז לקבורה מן התורה. ואף גם זאת שנגנו בה מצוות קדושות של אכילת מצוה שנתעכלו בגופי בני ישראל, ואכן גם המתעסקים בחסד של אמת נקראים בשם חברה 'קדישא', כי הם עוסקים בדברים שבקדושה עם גופות קדושות.

**והנה** נתאספו פה חברה קדישא דקהילתינו הק' העומדים על הפקודים להתנהג על פי השו"ע ודיני התורה במצות קבורה המת, ומלפנים זאת בישראל היו אנשי החברה קדישא עוסקים גם בביקור חולים לינת הצדק וכדו', אמנם כהיום יש חברה לכל ענין בפני עצמו, ולא נשאר לחברה קדישא רק הענין חסד של אמת, וכהיום אפשר דרדא ב"ה שאנשי החברה קדישא הם יראים ושלמים מקדקים בקלה בכחמורה, ואין מזוזין אלא למזוזין, אנשי אמנה שפונים ממלאכתם לעסוק בחסד של אמת שלא לשם תשלום גמול, ולא נצרכה אלא להעדרה, להזהר ביותר בכבוד גופי הישראלי שקיים כמה וכמה מצות בגופו בכל יום במשך ימי חייו, באכילת כשרות וכדו', כי כל הבאים כאן לקבורה הנם אנשים יראי ה', דהרי מי שאינו בכלל זה ח"ו, הן הוא אינו רוצה להיות חבר בקהילתנו הק' והן שלא יקבלו אותו בתור חבר, אם כן נמצא שכולם הבאים כאן לקבורה התנהגו על פי תורה, וגופם הוא חפץ של מצוה, ולזה צריכים להזהר ביותר בכבוד המת בדרך ארץ כפי המצווה עלינו בשו"ע כראוי וכנכון להעוסקים במצוה קדושה כזו.

**ומן** הנכון להזכיר דברי החתם סופר בתשובותיו (חלק שיש סי' נט) כל ימי הייתי מצטער על המקרא הזה (במדבר לב כב) והייתם נקיים מה' ומישראל, ושתי חובות אלו נקיות מהשי"ת ונקיות מישראל עמו, הם שני רוכבים צמדים על גבינו, ויותר אפשר לצאת ידי שמים, יותר הרבה מלצאת ידי הבריות, ע"ש. ומה מאד צריכים להזהר בזה בזמן שנושאים ונותנים בדברים עם בני אדם בשעת עצרים, אשר צערם מותרת על פי התורה כדן אבל בימי אבלו, אך מחמת צערם הם מפונקים ביותר.

**"פארווייטאגטע"** מענטשען זענען מער הייזעל, און מען דארף יענעם אויסהערן און רעדן צו אים, מסביר זיין פארשידענע ענינים וואס פעלט זיך דעמאלטס אריס, מען קען זיין הונדערט מאל גערעכט, אזוי ווי דער חתם סופר זאגט והייתם נקיים מה' ומישראל, און דאס רעדט זיך ווען איינער איז גערעכט, והייתם נקיים מה', אבער מישראל זאל מען זייער אכטונג געבן, מען דארף האבן אים מיט סבלנות, אויף וואס יענער האט טענות, יענער האט מענות, צו ער איז א גערעכט צו ער איז נישט גערעכט, רוב מאל איז ער נישט גערעכט, עם כל זה - ווען ער איז גערעכט איז ער דאך טאקע גערעכט - נאר אפילו ווען ער איז נישט גערעכט איז ער אויך גערעכט, ווייל אין דעם מצב וואס ער איז, אל תדון חבירך, ממילא דארף מען האבן געוואלדיגע סבלנות ווען מען רעדט צו יענעם בימי צרה, דאס מיינט אויסער כבוד המת, איז דא כבוד החיים.

**והשי"ת** יאה בעזרתנו שיקיים בנו הפסוק ואתם הדבקים בו' אלקיכם חיים כולכם היום, חיבכו את הבית החיים על מנת שלא להשתמש בו, על כל צרה "שלא" תבא. ונהיה כלנו בריאים ושלמים לעבודת השי"ת, אנשים נשים וטף, וימלא ה' שנותינו לחיים באריכות ימים ושנים בטוב ובנעימים, יה"ר שיקיים ובלע המות לנצח, ונזכה לגאולה שלימה ולתחיית המתים במהרה בימינו אמן.

# על חומות ירושלים

בס"ד

בכבוד גדול קבלו אנשי שלומינו את פני ידידינו עוז העסקן הדגול הרה"ח ר' שמואל זאנוויל פויגעל שליט"א רוח החיים דקהלתינו הקדושה בעיה"ק ירושלים לרגל בואו לעירינו לטובת "הקמחה דפסחא" קאמפיין לטובת כוללנו למצוינים ויואל משה דסאטמאר בעיה"ק ירושלים, אשר מיותר כל מילה בנוגע לחשיבות המקום תורה אשר שמה הטוב נודף למרחוק ופירותי מעידין עלי' שבה לומדים קרוב למאה ת"ח מופלגים מיקירי קריתא ירושלים. וכבר זכתה להוציא מבין כותלי' תלמידי חכמים ומורי הוראה לשם ולתפארת ובשם הנהלת הוועד מבקשים מכל אנ"ש לקבלו בסבר פנים יפות ולהשתתף בעין יפה לטובת הכולל.

\*\*\*

כבו נודע בשערים פעולות המפעל "צדקת ארי' לייבוש" שנתייסד לזכר נשמת הקדוש הרה"ג רבי ארי' לייבוש טייטלבוים ז"ל הי"ד, אשר עומד בהנהלת העסקן נמרץ בה"א הידוע הרה"ח רבי יעקב אטיק שליט"א מבית-שמש שמטרתו לבוא לסיוע למנהלי ומלמדי המוסדות הקדושים על טהרת הקודש בעיר בית שמש יצ"ו.

העסקן הנ"ל כבר הספיק בשבוע זו לחלק קיפואנו"ס לכל מנהלי ומלמדי המוסדות, לצורך קניית יין ובשר לחג הפסח כמו שדרשם קודם כל חג. בשבוע הבעל"ט יקר הגבאים הי"ו בבתי מדרשינו לקבץ סכומים הגונים לטובת המפעל, ובזה הננו פונים בבקשה לכל אחד ואחד מאנ"ש לבוא לעזרתם במנה יפה להביא שמחת החג בבתי העוסקים במלאכת הקודש בבית שמש יצ"ו.

\*\*\*

תל"ת שציבור גדול מאנ"ש שמעו לקול קריאת הקודש של כ"ק מורן רבינו הגה"ק עט"ר שליט"א בסעודת שושן פורים לבוא לעזרת מוסדותינו הקדושים "מוסדות ייטב לב בארה"ק" ולהשתתף בהמפעל "קמחא דפסחא" שמטרתו לשלם להכלי קודש עוד לפני חג הפסח.

ובזה הננו מבקשים מכל אנ"ש שעדיין לא השתתפו בהמפעל אנא שאו ידיכם קודש! באו ותרמו נדבתכם החשובה כדי שיוכל הכלי קודש והמלמדים במוסדותינו הקדושים בארה"ק לחגוג את החג בהרחבת הדעת. לעשות רצון צדיק.

\*\*\*

בברכת ברוכים הבאים הננו מקבלים פני הני שלוחי דרחמנא של המוסדות הקדושים "תולדות אברהם יצחק" בעיר בית שמש יצ"ו שבאו לעירינו לטובת המוסדות הקדושים, אשר לצערינו כבר עברה תקופה ארוכה שלא שלמו להכלי קודש והמזבז הגשמי של המוסדות והמצב הוא קשה עד מאד.

ובכן בקשתנו שטוהה לכל אנ"ש לחזק ידיים רפות שלא יכרו ברך תחת המשא הכבדה ולהשתתף בסכומים הגונים כדי לשלם למנהלי ומלמדי המוסדות לפני חג הפסח.

\*\*\*

הנהלת המפעל "זכרון משה" מכונים כעת לערוך מגבית גדולה לקראת יומא דהילולא קדישא של כ"ק מורן רביה"ק בעל ברך משה ז"ע ביום כ"ו ניסן הבעל"ט שעל שמו זכרו נתייסד המפעל. והנהלת המפעל מבקש מכל אחד ואחד מאנשי שלומינו להשתתף לכל הפחות בהסכום של \$36

ובוודאי יאה לנחת רוח לנשמתו בגנוי מרומים בזה שתלמידיו הקרובים בנים ממשכים ביתר שאת ועוז לחזק המוסדות הקדושים בארה"ק על טהרת הקודש כידוע שכל ימיו בחיים חייתו הקרוב עצמו לטובת המוסדות הקדושים על טהרת הקודש שנוכל לעמוד חזק מול מים הזדונים, ותקוותינו חזקה שכל אחד מאנ"ש ישתתף לכה"פ בסכום הנ"ל וזכותו הגדול יגן עלינו להוושע בכל מידי דמיטב.

לע"נ הרה"ח ר' יצחק אייזיק ב"ר פינחס הלוי ז"ל - ד' ניסן

# צמצולי הלכה

בירורי הלכות, נערך ונסדר ע"י מערכת "בית וועד לחכמים" שע"י מבצר הכוללים קרית יואל והיו למראה עיניו של הגה"צ דומ"ץ קרית יואל שליט"א  
להערות והארות: 845 662 4936 או ע"י הפקס: 845 781 7213

## דיני בדיקת חמץ (א)

(א) לפני בדיקת חמץ נוהגין להניח "פתיית חמץ במקום שימצאם הבדוק, ויש הרבה טעמים למנהג זה, ואין לבטלו שמנהגו של ישראל תורה הוא, וי"א שבהיום שהמנהג לכבד ולנקות הבית קודם ליל י"ד מכל משהו חמץ יש למנהג זה יסוד מדינאי.  
(ב) נכון לדקדק שכל פיורו יהי פחות מכוון, אבל ידקדק שבצירוף כל הפיוריים יהי כוונה.

(ג) ידקדק להניח חמץ קשה שלא יתפרק, ומה טוב להניחו בתוך נייר או פלעסטיק בע"ג שלא יתפרק כלל, אבל לא יניחו בתוך זילבע"ר פאפ"ר שזה גירום שלא ישרף החמץ בהונו.

(ד) יש שנהגו שהבדוק בעצמו מניח הי' פתיית חמץ לפני הבדיקה, אבל מנהג רוב העולם שבני ביתו מטמינים אותו והבדוק מחפש אחריו, ויש להזהיר לבני ביתו שלא יטמינו באופן שיוכל ליאבד אפילו אחד מן הפיוריים.

(ה) ויהיו שנינו רק במקום משומר שהתעוקות לא יוכלו ליגע וגם יזהיר לבני ביתו שיזכרו היטב כל המקומות שהניחו הפיוריים, ועצה טובה שיעזרו לבני ביתו שיכתבו על הנייר כל המקומות שהטמינו שם הפיוריים, שאם לא ימצאם ידעו המקום שהטמינו שם.

(ו) ואם אחר הבדיקה רואה שחסר לו אחד מן הפיוריים שאין לו רק ט' פיוריים, א"צ להזכיר ולבדוק אם לא היה כוונה בהפיורו הנחסר לו.

(ז) קודם שמתחיל לבדוק יש לו להצניע החמץ שרוצה לאכול למחר במקום המשומר מן התעוקות ומן העכברים, דאם יראה מהחמץ ששייר לעצמו שחסר באמצע או לאחר הבדיקה יצטרך להזכיר ולבדוק מה שבדק כבר.

=====

(א) ונזכיר קצת טעמים הנזכרים בהפוסקים, הרמ"א בס"י תל"ב (סעיף ב') כ' שהמנהג להניחם כדי שלא יתאבדו לבטלה, וטעם ב' כ' החק יעקב בשם שו"ת מהרי" ווייל (ס"י קצ"ג) שלא ישכח לבטל למחר משא"כ כשיש לו חמץ לבעור יזכור שצריך לבטל, וטעם ג' כ' בחק יעקב (ס"י תל"ב סק"ד) שנהגו כן מחמת שאם יבדוק זמן מה ולא ימצא כלום יתירשל הבדוק ויתאייש מן הבדיקה ולא יבדוק עוד היטב לכך מניחין לפניו פתיחין שני"ז יתן לבו לבדוק היטב אולי ימצא עוד, וטעם ד' כ' ביד יוסף (ס"י תל"ב) בדיקת חמץ (ס"ח) דהראשונים הקשו אמאי אין מברכין על בדיקת חמץ רק על ביעור חמץ ויתירין הרא"ש דמיר אחר הבדיקה מצניעין החמץ שנשאר לו ומבערים אותו למחר, וא"כ בזמנינו שהרבה בנ"א אין להם עוד חמץ בביתם בי"ד (דביום י"ד קונים פת מהחנות וכדומה) וא"כ אין להם מה להצניע למחר וא"כ אין כאן התחלת הביעור והי' להם לבדוק על בדיקת חמץ, וע"כ מניחין פתיחין אותן מצניע למחר ועל עסק זה מברך על "ביעור" חמץ עיי"ש, וע"כ בהערה ג' טעם על פי דינא.

ומה שנהגין להניח דוקא י' פיוריים, הוא ע"פ סוד כמו שכתבו הרבה אחרונים [באה"ט, והנתיב בסיור, ומשני' ועוד] דהאר"י כתב דיש בזה סוד גדול [וע"כ בשל"ה (דף קמ"ט ע"א) וביסוד יוסף (פרק פי"ד) ובקב הישר (פרק פ"ט) ובספ"ק עבודת ישראל (לשכה"ג)].

(ב) תניא (ס"י תל"ב סעיף י"א).

ג) כן מברך בשו"ת עמק הלכה (ס"י קכ"ח) שבזמנינו אינם מחויבין לבדוק רק כשמניחין הפיוריים הובא דבריו בשדי חמד (מערכת חמץ ומצה ס"ה אות מ"ט) ובמשנ"ב (שע"צ ס"ה תל"ב ס"ק י"ב) וכעין זה ה' המחזיק ברכה (סוס"י תל"ב) בשם מהרי" שפירא.

(ד) שו"ת דור אמת (ח"א ס"ה מ"ח) הובא דבריו במחזיק ברכה (ס"ה תל"ב) ושע"ת (ס"ק"ג) וכן הביאו בשדי חמד (שם) מטעם שאם יאבד אחד מהם לא יצטרך לחזור ולבדוק.

(ה) כ"כ במנחת פיתים (ס"ה תל"ב) דאם ליכא כוונה אינו מחויב לבדוק ולבעור לכמה פוסקים. והנהג"צ הרומ"ץ שליט"א ציין שבשו"ת מהר"ם שיק (אורח"ח ס"ס של"ז) כ' שיר"ש שירוף כוונה כדי לקיים מצות תשבינו עיי"ש.

(ו) מג"א (ס"י תל"ב סק"ז), ושאר אחרונים.

(ז) ע"י בספר אור לפארו (סס"י תל"ב) ש' שהבדוק יכול להניחם בעצמו כדי לזכור היכן הניחם. וכן נהג רבינו ז"ע (כמ"ש בהגדה דברי יואל ס"ה ק"ה, ועיי"ש בהערה ק"ח מש"כ ליישב המנהג), וע"כ בספר משנת יעקב (בהוספות לח"ב ס"ה תל"ב).

(ח) וכן נראה מטעם שכתבנו לעיל (הערה א') בשם החק יעקב וכן נראה משאר אחרונים.

(ט) שהרי דעת הרש"ל והטורי שאין להניח הפיוריים כלל מחשש שמא יאבד אחד מהם, וכ"כ המשנ"ב (ס"ק י"ג) שיש להזהר הרבה שלא יאבד.

(י) מג"א (סק"ז).

(יא) שו"ת דור אמת (שם) הר"ד במחזיק ברכה (ס"ה תל"ב) ובשע"ת (סק"ג).

(יב) ב"ח ומג"א (ס"ס תל"ד), ועיי"ש במג"א דהעולם לא שפיר עבדי שמצניעין רק החמץ שמוצאין בשעת הבדיקה אבל שאר חמץ מוליכין אנה ואנה עיי"ש.

כל הזכויות שמורות © על פי דין תורה"ק אנו אוסרים להעתיק בכל אופן שהוא מאמרים שלמים או חלקם שנדפסו בגליונינו בלי רשות כתב מהמערכת

הרוצה לנדר גליון, לפרסם מודעות, להאיר ולהעיר, יתקשר עם המערכת: 0153 - 781 (845)

Mailing Address: Mayones His. 51 Forest Rd. Unit 316 Suite #14 Monroe N.Y. 10950